

Yıl / year: 17 • sayı / issue: 34 • kış / winter 2019 • s./p. 629 - 632

Vefeyât
Obituary

Muhterem Hocam Prof.Dr. Ahmet Önkâl'ın Ardından...

Mehmet ŞİMŞİR

Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi
Türkçe ve Sosyal Bilimler Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı
msimsir@erbakan.edu.tr. | orcid.org/ 0000-0002-0552-9558

Geliş Tarihi / Received: 24.10.2019 • Yayına Kabul Tarihi / Accepted: 18.12.2019

Atıf / Cite as

Şimşir, Mehmet "Muhterem Hocam Prof.Dr. Ahmet Önkâl'ın Ardından...". *İstem*, 17/34 (2019): 629-632. <https://doi.org/10.31591/istem.637687>

"İnsanın hayatta en çok zorlandığı işlerdendir" denir; çok sevdiği bir kimse-
nin ardından onun anısına bir şeyler yazmak. Evet, gerçekten de öyle. İnsan ne-
reden başlayacağını, duygularını nasıl ifade edeceğini bilemiyor.

Muhterem hocamla tanışıklığımızın 1990'lı yıllara dayanan yani otuz yıla
yakın bir mazisi var. Kendisini ilk defa lise yıllarımda, siyer alanında şaheser
olarak gördüğüm "*Rasulullah'ın İslam'a Davet Metodu*" isimli kitabıyla tanı-
mıştım. Cismini henüz görmediğim bu eserin yazarına hayran olmuş, giyabında
kendisi için Allah'a dualar etmişim. Zira o eser, sadece Hz. Peygamber'in İslamî
tebliğde takip ettiği metodu değil, aynı zamanda Allah'ın rızasına ulaşmayı
hedefine koymuş Müslüman bir gencin nasıl bir şahsiyette olması gerektiğini
de anlatıyordu. Hem de kuru bir tarihsel bilgi yığını şeklinde değil. Her cümlesi
özenle seçilmiş, içerisine âlemlere rahmet Hz. Muhammed (a.s.)'in aşkını adeta
bir nakkaş hassasiyetinde işlemiş bir şekilde. Büyük bir feraset ve samimiyetle
ideal bir Müslüman genç portresini gönüllere nakşediyordu. Cümlelerinin kuv-
vet ve tesirinin, ilmini amele dönüştürmüş olmasından kaynaklandığını okudu-
ğunuz satırlarda rahatlıkla hissedebiliyordunuz. Aynı zamanda Allah'a tam tes-
limiyetle gerçekleşen imanı, büyük bir samimiyetle yerine getirilen ibadetleri,
insanlarla iyi geçinme üzerine temellenmiş muâmelât hayatı ve evrensel ahlaki
ilkeleri yerli-yerine oturmuş bir bütün olarak görüyordunuz.

1995 tarihinde Üniversite yıllarımın daha ilk derslerinden biriydi. Sınıfa, öğ-
rencilerine beslediği büyük sevgi ve onlara verdiği değer bir nişanesi olarak
ceketinin düğmelerini iliklemiş, içinde sakladığı hüznü yüzündeki tatlı bir tebes-
ümle örtmüş, gözlerinin yeşilinde etrafa huzur ve sevgi dağıtan bakışlarıyla

koltuğunun altında kendi el yazması notları olan bir hoca girdi. Sınıfın ortasında durarak daha sonra yüzüne ne zaman baksam hep aynısını gördüğüm, rahmet dolu yağmur bulutlarına benzettiğim içten gelen gülümsemesiyle selam verdi. Elindeki ders notlarını masaya bırakıp Hz. Peygamber'in siyerini öğrenmenin ne denli önemli olduğundan bahsederek derse başladı. Söylediği her cümlede Allah Rasûlü'ne duyduğu muhabbeti hissettiğiniz bu hocanın Ahmet Önkal Hoca olabileceğini içimden geçirdim. Evet, tahminimde yanılmamıştım. Bu durumdan son derece mutlu oldum. O dönem, özellikle siyer dersini ipe çekiyordum. Hiç devamsızlık yapmadığım bu derste hocamın; Hz. Peygamber'den bahsederken titreyen dudakları, yaşaran o güzel gözleri, zaman zaman kelimelerin boğazında düğümlenerek konuşmalarında zorlanması herkes gibi beni de derinden etkiliyordu. Derslerinde anlattığı, her yönüyle örnek alınabilecek O Peygamber'e aşk ile bağlanmamak mümkün değildi. Aradan geçen zaman zarfında hocamın hem derslerinde hem de kitabında bahsettiği Müslüman bir tebliğcide bulunması gereken tüm özellikleri şahsi yaşamında hayata geçirdiğini yakından görüyordunuz. Ruhî erginlik, ilmi yetkinlik, bedeni ve maddi hazırlık, muhataba değer verme ve yakınlık tesis etme, işleri kolaylaştırma, hüsn-ü muâmele, sabır, azim, vakur bir tavır, şefkat ve merhamet, af ve müsamaha, tevazu, istikamet üzere bir yaşantı, güler yüzlülük, samimiyet, cömertlik, ikramda bulunma ve dua. Bu sıfat ve davranışların hepsini üzerinde topladığına ve bilfiil yaşantısına aktardığına şahit oluyordunuz.

Bazı arkadaşlarla birlikte Hocam'a daha yakın olmak ve kendisinden daha çok istifade etmek için kendisini rahatsız etme pahasına sık sık odasına gidip gelmeye başlamıştık. O günlerde İlahiyat Fakülteleri'nde fazla yaygın olmayan bir uygulamayı hayata geçiren Hocam'a bağlılığımız bir kat daha artmıştı. Zira diğer birkaç hocamızla birlikte büyük bir fedakârlık örneği sergileyerek BİLKAM adında bir enstitü açmıştı. Bir üst sınıftaki arkadaşlarla başlattığı bu enstitüye ikinci dönem öğrencileri olarak benimle birlikte on kadar arkadaşı da dâhil etmişti. Hafta içinde Fakültede, hafta sonlarında ise farklı mekânlarda Arapça başta olmak üzere temel İslamî ilimlerde özel dersler almaya başladık. Alanında yetkin ve özverili birçok hocayla özel ders yapma imkânını bizlere sunmuş oldu. Bugün gerek siyasi hayatta, gerekse akademik camiada oldukça önemli, çok sayıda isimle seminerler gerçekleştirmemizi sağladı. Yaklaşık üç yıl süren bu çalışma esnasında büyük bir ciddiyet ve özveriyle gecesini gündüzüne katan rahmetli Ahmet Önkal hocam, aynı zamanda bizzat kendisinin de katkıda bulunduğunu bildiğimiz burslar ayarladı bizlere. O sayede bugün kütüphanemde sahip olduğum birçok eseri almama aracı oldu. Allah kendisinden ebedi razı olsun inşallah.

Gerek akademik camiada gerekse Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde insanlarımıza hizmet sunan yüzlerce hocanın yetişmesine büyük katkılarda bulunan Önkal hocamın, yetiştirdiği öğrencilerin her biri üzerinde iyi bir şahsiyet ve karakter sahibi olmaları hususunda da ciddi tesirler bıraktığı rahatlıkla görülmektedir. Odasına giren herkim olursa olsun onu mutlaka ayakta karşılar, elini sikar, tebessüm eder ve en yoğun olduğu bir zamanda bile ikramda bulunmadan bırakmazdı. Nezaketi, kibarlığı ve tam bir Osmanlı

beyfendisi tavırlarıyla kendisinden etkilenmemeniz mümkün değildi. Doktora dönemim boyunca hocam dekanlık görevini icra ediyordu. Bu sebeple tez çalışmamla ilgili görüşmelerimizi çoğu zaman makam odasında yapmamız gerekmişti. Ama ne kadar yoğun olursa olsun hocam ne yapıp edip görüşmemiz için bir zaman ayırırdı. O zamanlar da çok kere şahit oldum ki hem idari hem de eğitim-öğretimle ilgili tüm işlerini daima büyük bir suhuletle yürütür, en olumsuz olay ve tavırlar karşısında bile mutlaka nezih bir çıkış yolu üretirdi.

BİLKAM enstitüsü, Yüksek Lisans ya da Doktora dersleri için odasına gittiğimizde önceden hazırlığını yapmış olarak bulurduk hocamızı. İşlenecek konuyla ilgili bilgi fişlerini masanın üzerine hazırlamış olurdu. Konuyu büyük bir titizlikle tüm ayrıntılarına değinerek işler, en çetrefilli konularda bile tüm külliyatı elden geçirmiş olmanın verdiği kolaylıkla, çok ince detayları büyük bir ustalıklarla ortaya koyardı. Derslerini can kulağıyla dinler, cemalini, hal ve hareketlerini büyük bir hayranlıkla takip ederdik. İşlenen konuya yakın başka bir sorun gündeme geldiğinde hemen yan tarafında bulunan içerisinde yüzlerce zarfın olduğu büyükçe bir dolabın bir çekmesini açar, hemencecik o konuyla ilgili bir zarfı alır ve içerisindeki bilgi fişlerini tek tek masasının üzerine yayar. O sorumluluğu kaynaklarıyla birlikte izah ederdi.

Malum olduğu üzere tez izleme komitesi ya da tez savunmalarından sonra yemeğe gitmek, hocalara ikramda bulunmak âdettendir. Çok kere şahit oldum ki Önkal hocam, katıldığı bu tür yemeklerde öğrencisine harcama yaptırmaz, hesabı mutlaka kendisi öderdi. Tabi Sayın Prof. Dr. Mehmet Ali Kapar hocam varsa durum bazen değişirdi. Zira bazen Kapar hocam hızlı davranır ve hesabı çoktan ödemiş olurdu. Öğrenciler olarak bir piknik düzenleyeceğimizde kendisinin de aramızda olmasını dilerdik. Hocam ise bu teklifimizi hiç geri çevirmez, bizimle olmaktan mutlu olacağını ifade eder ve hemen “masraflar için şunu alın” diye mutlaka katkıda bulunurdu. Katıldığı pikniklerimizde bizimle birlikte top oynar, kendi aramızda yaptığımız şakalara hocamızı da dâhil edip kendisini iletirdik, hocam tebessüm eder geçerdi.

Öğrencisi olan herkes bilir ki talebesi olanların sadece maddi değil, özel problemleriyle de çok samimi bir şekilde ilgilenmiştir Önkal hocam. Şahsen hayatımda karşılaştığım bazı problemlerimle bir baba edasıyla yakından alakadar olmuştu. Günlerini, aylarını, bütün eforunu harcadığına bizzat şahit oldum. Sadece ben değil elbette, tüm öğrencilerine hayatı boyunca aynı tavrı sergilemişti. Ahmet Önkal hocam, bütün öğrencilerine sadece ilmi ve gönlünü değil, aynı zamanda evinin kapılarını da sonuna kadar açan bir kimseydi. Öğrencilerinin kendisini evinde ziyaret etmesinden büyük memnuniyet duyar, başta şahsı olmak üzere tüm aile fertleri, eve gelen misafirleri için içten, samimi ve güler yüze seferber olurlardı. Bizler mahcup olup ikramlarını kendimiz almak istesek de buna müsaade etmez ve bizzat kendisi ikramlarını servis ederdi. Allah hem kendisi hem de muhterem eşi ve onun terbiyesinde yetişmiş oldukları her halinden belli olan sevgili evlatlarından razı olsun inşallah.

Son olarak hocamın hayatının sonlarında maruz kaldığı hastalığı esnasındaki tavırlarından bahsetmek isterim. Zira hayatının son demlerinde bile, sab-

rın, tevekkülün ve azmin ne demek olduğunu çok güzel bir şekilde öğretmeye devam etti bizlere. Tedavi sürecinin zorunlu bazı zamanları haricinde ilmi çalışma hayatından, dersleri ve öğrencilerinden hiç kopmadı hocam. Hatta belki de önceki döneminden bile daha fazla bir gayret sergiledi. Hasta ziyareti için gittiğimiz zamanlarda dahi konuşmalarımız bir müddet sonra Hz. Peygamber ve siyeriyle ilgili konulara geliveriyordu. Sorduğumuz sorulara ya da danıştığımız hususlara bilgi ve irfanıyla bıkip usanmadan cevaplar veriyor, bizi aydınlatmaya çalışıyordu. Vefatından birkaç gün önce bir arkadaşımın hastanede ziyaret ettiğimizde hocamın bize söylediği son sözleri “çalışalım, dua edelim, dua!” olmuştu.

Velhasıl son nefesine kadar tam bir Peygamber aşığı olarak, Hz. Peygamber'in sünnetine bağlı ve O'na sevdalı bir hayat sürdü. İyi bir ilim adamı olmanın yanı sıra çok iyi bir tebliğci oldu. İlmiyle amil bir kimse olarak, sadece sözleri ve yazdıklarıyla değil, yaşantısıyla da bunu ortaya koydu. Yüreği imanlı, hayatı ibadetli, ağzı dualı bir kimse olarak Rabbine yürüdüğüne bizler şahidiz. Rabbim, hocamızın lehine bu hüsn-ü şehadetimizi kabul etsin, mekânını âlî, günahlarını mağfur eylesin. Çok sevdiği, hayatını ve sa'yini uğruna harcadığı sevgili Peygamber Efendimize cennette komşu eylesin.